

Utlåtande 2017:173 RVII (Dnr 106-1335/2016)

Bättre förutsättningar för Food Trucks att verka i Stockholms stad

Motion (2016:94) av Markus Nordström (M)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:94) av Markus Nordström (M) om bättre förutsättningar för Food Trucks att verka i Stockholms stad anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Daniel Helldén anför följande.

Ärendet

Markus Nordström (M) skriver i en motion till kommunfullmäktige att den höjning av avgiften för parkeringstillstånd för food truckar som infördes den 1 april 2015 har lett till att antalet utfärdade tillstånd nu har halverats jämfört med tidigare. För att vända utvecklingen anför han att regelverket behöver ändras så att förutsättningarna för de verksamma förbättras. Enligt motionären finns det önskemål i branschen om att utvidga antalet platser där det är tillåtet att ställa sitt fordon och att regelverket gällande tillstånden även på andra sätt förenklas. I motionen presenteras en möjlig lösning på problemet med att många food truckar bullrar på grund av att de drivs med dieselgeneratorer.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar att uppdra följande åt trafiknämnden; att göra en översyn av avgiftsnivåerna för nyttoparkeringstillstånd C och vid behov justera dem, att ta fram ett nytt regelverk för nyttoparkeringstillstånd C som möjliggör för food truckar att

bedriva verksamheter dygnet runt samt att ta bort begränsningarna för hur många tillstånd för food truckar som får finnas i staden samt att utreda möjligheten att låta food truckar använda elnätet för sin verksamhet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, Foodtrucks i Stockholm samt Visita Stockholm. Foodtrucks i Stockholm och Visita Stockholm har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret anger att det är viktigt att balansera avgifterna för olika upplåtelser på ett rättvist sätt och anser att avgiften ligger på en rimlig nivå. Framkomligheten på stadens gator är en prioriterad och strategisk angelägenhet för staden. Därför gäller inte parkeringstillståndet på delar av stadens centrala gator.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att det finns anledning att vara tveksam till motionärens förslag. Det förekommer klagomål på såväl buller som lukt och andra störningar som kan vara en olägenhet i miljöbalkens mening för närboende. Det gäller redan food trucks som är uppställda dagtid.

Trafiknämnden framför att nyttoparkeringstillstånd C möjliggör en tidsbegränsad uppställning av food trucks på gatumark. På de flesta platser i City är det inte tillåtet att bedriva tillfällig försäljning över huvud taget och längs vissa huvudgator skulle det delvis vara olämpligt med hänsyn till framkomlighetsstrategin. Kommunen får heller inte förmedla el vilket innebär att ett sådant förslag skulle vara svårt att genomföra.

Mina synpunkter

Food Trucks är ett välkommet inslag i stadens gatubild och har kommit för att stanna.

Genom både utökade tider under dygnet och längre uppställningstid förbättras förutsättningarna att sälja både till frukost och i anslutning till arrangemang under kvällarna ökar. På så sätt kan fördelarna med Food Trucks bättre komma till sin rätt. Antalet evenemang i staden ökar och här finns förutsättningar att sammanlänka fördelarna med Stockholm som evenemangsstad och de utökade tiderna för Food Trucks. Att ytterligare utöka tiderna riskerar som vi kan se i remissvaren att leda till lukt- och bullerstörningar på obekväma tider. Gatumiljöerna är ofta komplexa med krav på god framkomlighet får såväl gång som prioriterade trafikslag, bra angöring

för leveranstrafiken och ett stort antal aktörer som vill bedriva försäljning på attraktiva platser. Jag ser en fördel av att försäljning i ökad grad sker på fastighetsmark istället för gatumark. Samtidigt ska staden tillhandahålla bra, enkla och tydliga regler för Food trucks som även är konkurrensneutrala mot annan försäljning.

Det viktigt att värna alla aktörer i Stockholm och sträva efter att ge likvärdiga förutsättningar även om försäljning sker på olika sätt och med olika tillstånd. Då försöket inleddes användes en befintlig taxa för nyttoparkeringstillstånd som utgångspunkt för att försöket skulle kunna genomföras. Redan före försöket ansågs avgiften vara låg i jämförelse med andra likvärdiga tillstånd. Den nya avgiften speglar bättre övriga avgifter för tillfällig försäljning. Med den under försöksperioden låga avgiften uppkom en viss överetablering. Branschen är ny och det är naturligt med en relativt hög omsättning av aktiva verksamhetsutövare.

Det finns många aktörer som vill bedriva försäljning i Stockholm, både permanent och tillfälligt. Det är viktigt att balansera avgifter för olika upplåtelse på ett rättvist sätt.

Förslaget om att food truckarna skulle få drivas med nätel, för att minska bullret från de ofta dieseldrivna aggregaten, kan sannolikt bli svårt att genomföra därför att staden inte får tillhandahålla eller förmedla el.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr, Joakim Larsson och Cecilia Brinck (alla M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Motion (2016:94) från Markus Nordström (M) om bättre förutsättningar för Food Trucks att verka i Stockholms stad bifalls.
2. Därutöver anför följande.

Food trucks skapar värdefulla arbetstillfällen och är mycket uppskattade bland stockholmarna. De ökar matutbudet och fyller därtill en viktig funktion i att bidra till en levande och urban stad. Det är därför viktigt att värna verksamheterna och skapa långsiktiga villkor för dem att finnas och verka i Stockholms stad.

Food trucks bör rimligtvis få bedriva verksamheten dygnet runt, under förutsättning att de inte överskrider befintliga bullernormer för dygnets olika timmar. Därtill ser vi ingen anledning till begränsa antalet tillstånd till 100 stycken. Såsom vi framfört i debatten tidigare förhindrar dessa begränsningar både nya arbetstillfällen och ett efterfrågat matutbud.

Våren 2015 förändrades förutsättningarna för dessa verksamheter och bland annat genomfördes en kraftig avgiftshöjning. Sedan regelförändringarna genomfördes har antalet tillstånd nästan halverats. Många anger avgiftshöjningen som en anledning. Från branschen har det också framförts önskemål om att utvidga antalet platser för Food trucks. På så sätt skulle de i större utsträckning kunna bedriva matförsäljning där människor faktiskt befinner sig.

Vi menar att det skyndsamt behöver göras en översyn av avgiftsnivåerna. Därtill behövs ett nytt regelverk för nyttoparkeringstillstånd C som möjliggör för Food trucks att bedriva verksamhet dygnet runt. Som ett sätt att minska bullernivåerna behöver Stockholms stad och trafiknämnden utreda möjligheten att låta Food truck-verksamheterna drivas med nätel.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2016:94) av Markus Nordström (M) om bättre förutsättningar för Food Trucks att verka i Stockholms stad anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 31 maj 2017

På kommunstyrelsens vägnar:
KARIN WANNGÅRD

Daniel Helldén

Kerstin Tillkvist

Reservation anfördes av Anna König Jerlmyr, Cecilia Brinck, Johanna Sjö, Markus Nordström och Lars Jilmstad (alla M) och Lotta Edholm (L) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ersättaryttrande gjordes av Karin Ernlund (C) och Erik Slottnér (KD) med hänvisning till Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Markus Nordström (M) skriver i en motion till kommunfullmäktige att den höjning av avgiften för parkeringstillstånd för food truckar som infördes den 1 april 2015 har lett till att antalet utfärdade tillstånd nu har halverats jämfört med tidigare. För att vända utvecklingen anføres att regelverket behöver ändras så att förutsättningarna för de verksamma förbättras. Enligt motionären finns det önskemål i branschen om att utvidga antalet platser där det är tillåtet att ställa sitt fordon och att regelverket gällande tillstånden även på andra sätt förenklas. I motionen presenteras en möjlig lösning på problemet med att många food truckar bullrar på grund av att de drivs med dieselgeneratorer.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar att uppdra följande åt trafiknämnden; att göra en översyn av avgiftsnivåerna för nyttoparkeringstillstånd C och vid behov justera dem, att ta fram ett nytt regelverk för nyttoparkeringstillstånd C som möjliggör för food truckar att bedriva verksamheter dygnet runt samt att ta bort begränsningarna för hur många tillstånd för food truckar som får finnas i staden samt att utreda möjligheten att låta food truckar använda elnätet för sin verksamhet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, Foodtrucks i Stockholm samt Visita Stockholm. Foodtrucks i Stockholm och Visita Stockholm har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 17 januari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret kan instämma med motionären i att food truckarna fyller en funktion i staden genom att de bidrar till ett ökat matutbud och att de skapar arbetstillfällen. För Stockholm är detta en relativt ny företeelse, som inleddes med en försöksperiod våren 2013 till våren 2015, då en ny typ av tillstånd (nyttoparkering typ C) togs fram tillsammans med ett regelverk för verksamheten. Nyttoparkeringstillstånd C möjliggör en tidsbegränsad uppställning av fordon på gatumark för försäljning av

mat.

I ärendet *Mobila matförsäljningsställen* (Dnr 314-1743/2014) fastställde kommunfullmäktige den 30 mars 2015 avgiften och ramtiden för food truck-verksamheten efter förslag från trafiknämnden, som hade utvärderat försöket. Avgiften sattes till 30 000 kronor exklusive moms per år, vilket motsvarar avgiften för upplåtelse vid andra typer av tillfällig försäljning och den är därigenom konkurrensneutral.

Det finns många aktörer som vill bedriva försäljning i Stockholm, både permanent och tillfälligt. Det är därför viktigt att balansera avgifterna för olika upplåtelser på ett rättvist sätt. Stadsledningskontoret anser att avgiften ligger på en rimlig nivå.

Framkomligheten på stadens gator är en prioriterad och strategisk angelägenhet för staden. Därför gäller inte parkeringstillståndet på delar av stadens centrala gator. Det maximala antalet gällande tillstånd har begränsats till 100 stycken därför att gatuutrymmet är begränsat. Mobila försäljningsställen är endast en grupp av alla dem som ska dela på det gemensamma utrymmet på gatorna. Stadsledningskontoret anser därför att det inte finns tillräckliga skäl för att utöka antalet platser eller områden där food truckarna ska kunna ställa upp sina fordon och inte heller att öka antalet tillåtna tillstånd.

Food truckarnas verksamhet avser försäljning av livsmedel. Därför finns ett regelverk kring hygien och information som ska efterföljas. Sådan verksamhet ska anmälas till miljö- och hälsoskyddsnämnden för att ge möjlighet till kontroll av att reglerna följs. Vid en riktad insats under sommaren 2015 konstaterades bland annat att ett flertal food truckar gav upphov till lokala buller- och/eller luktstörningar. Det är närmast ofrånkomligt att food truck-verksamheterna alstrar visst buller, dels från kylaggregat med mera, dels från personer som uppehåller sig runt omkring fordonen för att handla och äta. De olägenheter som riskerar att uppkomma är inte förenliga med invånarnas rätt till lugn och ro nattetid. Stadsledningskontoret anser därför inte att ramtiden för food truckar ska utvidgas till efter midnatt.

Förslaget om att food truckarna skulle få drivas med nätel, för att minska bullret från de ofta dieseldrivna aggregaten, kan sannolikt bli svårt att genomföra därför att staden inte får tillhandahålla eller förmedla el. Däremot kan staden behöva se över vilka miljökrav som kan ställas på fordonen som maten serveras ifrån, för att dessa på ett bättre sätt ska kunna gå i linje med Stockholms stads miljömål. Kraven kan succesivt behöva skärpas för att uppnå bättre ljud- och luftmiljö i staden.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta att motionen anses besvarad med vad som sägs i detta tjänsteutlåtande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 31 januari 2017 följande.

3. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
4. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanell m.fl. (S) och Mia Lundquist (V), *bilaga 1*.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 27 december 2016 har i huvudsak följande lydelse.

I huvudsak innehåller motionen förslag som rör nyttjandet av stadens mark och elnät. Miljöförvaltningen har inget att tillföra i dessa frågor.

Den delen av motionen som gäller antalet verksamma food trucks och under vilken del av dygnet som dessa får bedriva sin verksamhet kan i viss mån bedömas såväl ur ett livsmedelssäkerhetsperspektiv som ur ett hälsoskyddsperspektiv.

Miljöförvaltningen i Stockholm har över 300 ambulerande livsmedelsverksamheter i sitt register som kontrolleras regelbundet. Där finns klassisk varmkorvsförsäljning, matdemonstratörer, båtar, godisvagnar, fiskvagnar, glassvagnar, food trucks och diverse festivalutställare. Utöver detta så tillkommer även verksamheter hemmahörande i annan kommun som delvis bedriver sin verksamhet i Stockholms stad, även dessa kontrolleras av miljöförvaltningen. Food trucks och andra mobila verksamheter är ofta i rörelse och detta försvårar möjligheten att utföra inspektioner av dem. Bortsett från det så kontrolleras de precis som stationära livsmedelsverksamheter, och det finns från miljöförvaltningens sida inga önskemål om att begränsa antalet.

Gällande den begränsning som finns för under vilka delar av dygnet som food trucks får bedriva sin verksamhet är det främst buller från dieselaggregat och därmed störning av omgivningen som är anledningen till nuvarande begränsning. Miljöförvaltningen har tillsynsansvar över registrerade livsmedelsverksamheter som bedrivs dygnet runt och under årets samtliga dagar. Inom servicehandeln är det t.ex. vanligt att

livsmedelsverksamheter har öppet dygnet runt.

Sett ur ett livsmedelssäkerhetsperspektiv saknar det betydelse när på dygnet en verksamhet bedrivs, men från miljöförvaltningens övriga ansvarsområden finns det anledning att vara tveksam till motionärens förslag. Det förekommer klagomål på såväl buller som lukt och andra störningar som kan vara en olägenhet i miljöbalkens mening för närboende. Det gäller redan food trucks som är uppställda dagtid. Om dessa skulle få möjlighet att fritt välja plats och tidpunkt är risken överhängande att verksamheten får oacceptabla störningar. Det kan också vara svårt att ingripa mot störande verksamheter med sedvanliga förelägganden och förbud eftersom verksamheten är ambulering. Förbud eller villkor som gäller en plats behöver inte vara tillämpligt på en helt annan plats. Enligt förvaltningens mening kräver utvidgade tillstånd närmare överväganden om vilka generella begränsningar som kan behöva tillämpas.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 8 december 2016 följande.

Trafiknämnden beslutar att som svar på remissen godkänna och överlämna kontorets tjänsteutlåtande.

Reservation anfördes av Cecilia Brinck m.fl. (M), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 november 2016 har i huvudsak följande lydelse.

Nyttoparkeringstillstånd C möjliggör en tidsbegränsad uppställning av fordon för försäljning av mat på gatemark. På de flesta platser i City är det inte tillåtet att bedriva tillfällig försäljning över huvud taget och längs vissa huvudgator skulle det delvis vara olämpligt med hänsyn till riktlinjerna i styrdokumentet framkomlighetsstrategin. Vidare är möjligheten till tillfällig försäljning begränsad genom bestämmelser i Stockholms kommuns allmänna lokala trafikföreskrifter (KFS 2012:06). På de i 16 § uppräknade platserna krävs polistillstånd enligt ordningslagen. Eftersom den offentliga platsen i stadsmiljön är begränsad ser trafikkontoret små möjligheter att med polistillstånd upplåta mark för tillfällig försäljning dagligen på attraktiva platser.

I samband med att tillstånden permanentades utökades ramtiden. Att ytterligare utöka densamma till efter midnatt är inte att rekommendera. Redan nu upplever många boende att de blir störda dagtid. Således bör tidsbegränsningen vara kvar. Anledningen till att det finns ett regelverk med begränsningar både i tid och i antal utfärdade tillstånd är för att ha möjlighet att reglera och uppnå ett gemensamt nyttjande av offentlig plats. Mobila försäljningsställen är endast en grupp av dem som ska dela på det gemensamma utrymmet på gatorna. Att ta bort begränsningen för maxantal tillåtna tillstånd vore därför olämpligt.

Vid försöksverksamhet med Food Trucks i Stockholm användes en befintlig taxa för nyttoparkeringstillstånd som utgångspunkt. När tillstånden permanentades fattades beslut att taxan för nyttoparkeringstillstånd C skulle sättas till 30 000 kronor per år exklusive moms, vilket ungefär motsvarar två tredjedelar av årspriset för en fast plats med markupplåtelse av motsvarande storlek som utnyttjas delar av dygnet. I samband med införandet av ny planen för gatuparkering höjdes avgiften för nyttoparkeringstillstånd A till 22 000 kr per år exklusive moms och nyttoparkeringstillstånd B till 17 000 kr per år exklusive moms. Trafikkontoret anser därför att kostnaden för nyttoparkeringstillstånd C är rimlig i förhållande till övriga tillstånd.

Kontoret har tidigare konstaterat att avgiften, i jämförelse med hyrda lokaler på attraktiva platser, som tillämpades under försöksperioden var låg. Den nuvarande avgiftsnivån är betydligt mer anpassad till marknaden. Kontoret eftersträvar konkurrensneutralitet mellan verksamhetsutövare av olika slag.

Hela konceptet med mobila försäljningsställen bygger på att verksamheterna ska vara rörliga. Om dessa verksamheter skulle komma att drivas med nätel blir de bundna till fasta platser. Kommunen får heller inte förmedla el vilket innebär att ett sådant förslag skulle vara svårt att genomföra.

Reservationer m.m.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Reservation anfördes av Jonas Naddebo (C), Lars Jilmstad m.fl. (M) och Joar Forssell (L) enligt följande.

Nämnden beslutar att tillstyrka motionen och att därutöver anföra följande:

Den 1 april 2015 chockhöjdes avgifterna för Stockholms Food trucks med 150 procent över en natt, något som Alliansen kraftigt kritiserade. Food trucks skapar värdefulla arbetstillfällen och är mycket uppskattade bland stockholmarna. De ökar matutbudet och fyller därtill en viktig funktion i att bidra till en levande och urban stad. Det är därför viktigt att värna verksamheterna och skapa långsiktiga villkor för dem att finnas och verka i Stockholms stad.

Food trucks bör rimligtvis få bedriva verksamheten dygnet runt, under förutsättning att de inte överskrider befintliga bullernormer för dygnets olika timmar. Därtill ser vi ingen anledning till begränsa antalet tillstånd till 100 stycken. Såsom vi framfört i debatten tidigare förhindrar dessa begränsningar både nya arbetstillfällen och ett efterfrågat matutbud.

Sedan regelförändringarna genomfördes har antalet tillstånd nästan halverats, många anger avgiftshöjningen som en anledning. Från branschen har det också framförts önskemål om att utvidga antalet platser för Food trucks. På så sätt skulle de i större utsträckning kunna bedriva matförsäljning där människor faktiskt befinner sig.

Vi menar att det skyndsamt behöver göras en översyn av avgiftsnivåerna. Därtill behövs ett nytt regelverk för nyttoparkeringstillstånd C som möjliggör för Food trucks att bedriva verksamhet dygnet. Som ett sätt att minska bullernivåerna behöver Stockholms stad och trafiknämnden utreda möjligheten att låta Food truck-verksamheterna drivas med nätel.

Särskilt uttalande gjordes av ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP), Maria Östberg Svanelind m.fl. (S) och Mia Lundquist (V) enligt följande.

Vi instämmer överlag i förvaltningens synpunkter och förslag men då motionen i huvudsak innehåller förslag som rör nyttjandet av stadens mark och elnät vill vi tillägga ett par saker relaterat till just det.

Det finns i årets budget uppdrag om att ta fram en handlingsplan för fossilbränslefria arbetsmaskiner och Stockholm ska vara fossilbränslefritt 2040. Vi jobbar hårt för att minska luftföroreningarna i staden och att kunna anslutna dieseldrivna arbetsmaskiner till elanslutningar i staden är ett intressant alternativ. Det

vore därför även önskvärt om det kunde identifieras ytterligare ett antal platser lämpliga för food trucks, platser där man från stadens håll dessutom kunna erbjuda elanslutningar vilket skulle minska behovet av dieselaggregat, som ökar såväl utsläppen av växthusgaser som hälsofarliga partiklar i staden. Vid inrättandet av ”hot-spots” med elanslutning för food trucks skulle man kunna utreda möjligheten att placera några av dessa platser i lägen med låg risk för bullerstörning och i så fall vidare utreda möjligheten till förlängda öppettider.

Trafiknämnden

Reservation anfördes av Cecilia Brinck m.fl. (M) enligt följande.

Nämnden beslutar att tillstyrka motionen och att därutöver anför följande:

Mobila matställen och Food trucks är ett positivt inslag i Stockholms stadsmiljö och ska värnas. Våren 2015 förändrades förutsättningarna för dessa verksamheter och bland annat genomfördes en kraftig avgiftshöjning. Nu, snart två år senare, ser vi effekterna av detta då antalet tillstånd för Food trucks minskat markant. Vi har respekt för trafikkontorets invändning att priset är satt i relation till kostnaderna för andra näringsverksamheter och anser inte att Food truck-verksamheterna ska subventioneras framför någon annan verksamhet. Samtidigt måste man ta i beaktande att Food trucks delvis har andra förutsättningar och att verksamheterna är nya och därmed svåra att prissätta. Därför är det motiverat att nu, efter att de nya avgifterna funnits i ett par år, göra en utvärdering av förändringarna för att se om justeringar behöver genomföras.